

Constitviones Societatis Iesv

Ignacio <de Loyola>

Romae, 1570

De lis, Qvae Pertinent ad bonos mores. Cap. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68489](#)

IN Caput

XVI.

A § **Q** VI faci
lē compelli possunt, compellantur ad id, quod de confessione, missa, concione, doctrina Christiana, & declamatione dicitur. Alijs amanter qui dē persuadere conuenit: sed ad id ne cogantur, nec, si id nō præstiterint, à Scholis expellātur; dum tamen nec dissoluti, nec alijs offendiculo es se videantur.

B § Quamuis vt plurimum ex prima Classe sit futurus, qui hanc declamationem dicet, siue ex Scholasticis Societatis, siue

DE IIS, QVAE PER-
tinent ad bonos mores.

Cap. XVI.

Diligenter curetur, vt qui lit-
teras discendi gratia ad Vni-
uersitates Societatis se conferūt,
simul cum illis bonos ac Chri-
stianis dignos mores addiscant:
ad quod multum iuuerit, * si om-
nes singulis saltem mensibus se-
mel ad confessionis sacramētum
accedēt; si missam quotidie, con-
cionē singulis diebus festis (cūm
ea fiet) audient. Ex Præceptorib-
us autem quisque hoc à suis di-
scipulis præstari curabit.

Prælegetur etiam in Collegio, **z**
aliquo die cuiuscunq; hebdo-
madæ, Christiana doctrina; &
vt pueri eam ediscant, & reci-
tent, omnesque etiam adultio-
res, si fieri potest, eandem sciant,
curabitur.

Habebitur etiam singulis heb-
domadis (vt de Collegiis est di-
ctum) * ab aliquo ex Scholasti-
cis declinatio de rebus, quæ au-
diētibus ædificationi sint, eos-
que

que ad augmentum in orationi puritate ac virtute expetendum inuitent: ut non solum stylus exercetur; sed mores meliores reddantur. Omnes autem eos, qui latinè sciunt, huiusmodi declamationi interesse oportebit.

4 In scholis nec iuramenta, nec iniuriæ verbo vel facto illatae, nec in honestum aut dissolutum quid in externis ad scholas accendentibus permittatur. Feratur autem Præceptorum peculiaris intentio tam in lectionibus, cum se occasio obtulerit, quam extra eas ad eosdem ad obsequium & amorem Dei ac virtutum, quibus ei placere oportet, mouendos, & ut omnia sua studia ad hunc finem referant. Quod ut ad memoriam eis reducatur, **C*** ante lectionis initium dicat aliquis breuem orationem ad id institutam, quam Præceptor, & discipuli omnes aperto capite attentè audient.

5 Propter eos, qui tam in diligentia suis studiis adhibenda, quam in iis, quæ ad bonos mores pertinent, peccauerint; & cum quibus sola verba bona, & exhor-

sue ex externis sit: posset tamen aliquando aliquis alius, qui Rectori videretur, eā conficeret; vel quod alius confecerit, pronūciare. Quia tamen res erit publica; huiusmodi esse debebit, ut, à quocunq; pronuncietur, eo loco non indigna esse iudicetur.

C ¶ Oratio vel eo modo dicenda est, ut deuotionem & ædificationem addat, vel non est dicenda; Sed præceptor signo crucis se muniat aper to capite, & incipiat.

D ¶ Si

& exhortationes non sufficiunt, Corrector (qui de Societate non sit) constituatur, qui pueros in timore contineat, & eos, quibus id opus erit, quique castigationis huiusmodi erunt capaces, castiget. Cum autem nec verba, nec Correctoris officium satis es-

D ¶ Si casus aliquis accideret, ubi in remedium offendiculi praestiti satis non esset, à Scholis expellere; videat Rector, quid præterea conueniat prouidere: quamuis, quoadeius fieri poterit, in spiritu lenitatis, pace & charitate cum omnibus conseruata, sit agendum.

D E O F F I C I A L I B V S, vel ministris Vniuersitatis.

Cap. XVII.

IN Caput
XVII.

A § Q Vam-
hoc ita se habeat,
tamen nec Lection-
res

* C V R A vniuersalis, vel su- A
perintendentia & guberna- tio Vniuersitatis penes Recto- rem erit; qui idem esse poterit qui in Collegio præcipuo Socie- tatis præst, & iis prædictus Dei donis, de quibus dictum est, vt possit